

Institut za fiziku

Pravilnik
o intelektualnom vlasništvu

prosinac 2010.

Na temelju članaka 50. i 52. Statuta Instituta za fiziku, ravnatelj Instituta za fiziku dana 07.12.2010. godine donosi

Pravilnik o intelektualnom vlasništvu

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se postupak i uvjeti pod kojima se provodi zaštita intelektualnog vlasništva stvorenog na Institutu te međusobna prava i obveze Instituta i autora ukoliko dođe do komercijalnog iskorištavanja intelektualnog vlasništva.

Članak 2.

Odredbe ovog Pravilnika obvezujuće su za sve radnike Instituta za vrijeme trajanja radnog odnosa te u roku od 2 godine nakon prestanka radnog odnosa, u slučaju kada se inovacija odnosi na poslove što ih je radnik obavljao na Institutu.

Odredbe ovog Pravilnika također obvezuju i sve ostale osobe koje sudjeluju u radu Instituta a koje nisu zaposlene u Institutu (npr. vanjski suradnici, studenti koji na Institutu pripremaju diplomske radove, magistarske radove i doktorske disertacije).

Članak 3.

Intelektualno vlasništvo Instituta, u smislu ovog Pravilnika, je skup inovacija čiji je vlasnik Institut.

Inovacijom se u smislu ovog Pravilnika smatra primjenjivi rezultat znanstvenog istraživanja i to:

- proizvodi, postupci i tehnološka rješenja koja zadovoljavaju zakonske uvjete za patentiranje (patentibilni izum);
- tehnička poboljšanja koja nemaju elemente patentibilnosti;
- prototipni uređaji;
- softver koji potencijalno ima komercijalnu vrijednost;
- ostali oblici intelektualnog vlasništva (know-how, autorska djela i dr.), koji imaju tržišnu vrijednost.

Članak 4.

Uprava Instituta dužna je upoznati svoje zaposlenike s prednostima prijave i zaštite inovacije u smislu stvaranja novih vrijednosti i osobnih probitaka.

II. POSTUPAK U SLUČAJU NASTANKA INOVACIJE

1. Obavijest o inovaciji

Članak 5.

Kada radnik Instituta procijeni da rezultati njegovog rada imaju karakter inovacije dužan je o tome obavijestiti Institut i to prije objavljivanja rada ili javne prezentacije koji bi sadržavali bitne informacije o suštini inovacije.

Članak 6.

Autor inovacije uputit će bez odgode Povjerenstvu za intelektualno vlasništvo dopis kojim obavještava o nastanku inovacije (obavijest o inovaciji).

Obavijest o inovaciji dostavlja se putem tajništva Instituta u dva istovjetna primjerka i treba sadržavati jedino podatke o autoru odnosno autorima inovacije i nazivu inovacije.

Uz jedan primjerak obavijesti o inovaciji prilaže se u zatvorenoj kuverti popunjeni obrazac koji sadrži sljedeće podatke o inovaciji:

- podatke o autoru odnosno autorima inovacije s navedenim postotkom njihova udjela u nastanku inovacije te podatke o ostalim osobama koje su upoznate s inovacijom;
- kratak opis inovacije, njene značajke i pojedinosti, crteže i sl.;
- opis tehničkog učinka koji se postiže inovacijom i njene moguće primjene;
- podatke o okolnostima pod kojima je došlo do nastanka inovacije;
- tko je financirao istraživanje koje je dovelo do nastanka inovacije;
- jesu li podaci o inovaciji ikad bili javno objavljeni ili prezentirani;
- autoru poznato stanje tehnike (npr. znanstvene publikacije) uz komparativni prikaz predmetne inovacije;
- podatke temeljem kojih je moguće izvršiti pretragu stanja tehnike;
- podatke o mogućnostima komercijalnog iskorištavanja inovacije.

Drugi primjerak obavijesti o inovaciji dostavlja se autoru inovacije i služi kao potvrda o datumu podnošenja obavijesti o inovaciji Institutu.

Članak 7.

Autor inovacije dužan je aktivno sudjelovati u procesu procjene, zaštite i komercijalizacije svoje inovacije.

Članak 8.

Svaka inovacija stvorena na radu ili u svezi s radom radnika na Institutu vlasništvo je Instituta.

O svojoj inovaciji koja nije stvorena na radu ili u svezi s radom, radnik je također dužan obavijestiti Institut, ako je inovacija u svezi s djelatnošću Instituta te mu pismeno ponuditi ustupanje prava u svezi s tom inovacijom.

Institut je dužan u roku od mjesec dana očitovati se o ponudi radnika iz stavka 2. ovoga članka.

Na ustupanje prava na inovaciju iz stavka 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe obveznog prava o prvokupu.

2. Povjerenstvo za intelektualno vlasništvo

Članak 9.

Povjerenstvo za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) je stručno savjetodavno tijelo ravnatelja Instituta.

Članak 10.

Povjerenstvo imenuje ravnatelj Instituta na vrijeme od četiri godine.

Ravnatelj može razriješiti bilo kojeg člana ili predsjednika Povjerenstva prije isteka mandata.

Članak 11.

Povjerenstvo temeljem zaprimljene obavijesti o inovaciji i popunjenog obrasca, na svojem prvom sljedećem sastanku, a najkasnije u roku od sedam dana nakon njihovog zaprimanja, provodi postupak ispitivanja inovacije pri čemu utvrđuje:

- da li su zadovoljeni znanstveni, tehnički i ostali uvjeti (stanje tehnike) da inovacija bude uvrštena u portfelj intelektualnog vlasništva Instituta;
- kategoriju intelektualnog vlasništva u koju pripada inovacija sukladno članku 3. stavku 2. ovog Pravilnika;
- daljnji postupak s inovacijom.

Članak 12.

Povjerenstvo nakon provedenog postupka ispitivanja inovacije u roku od 30 dana od dana zaprimanja obavijesti o inovaciji predlaže ravnatelju:

- uvrštenje inovacije u portfelj intelektualnog vlasništva Instituta ili odricanje Instituta od prava na inovaciju;
- kategoriju intelektualnog vlasništva u koju pripada inovacija sukladno članku 3. stavku 2. ovog Pravilnika;
- način daljnjeg postupanja s inovacijom i to:
 - ponudu inovacije na licenciranje ovlaštenoj agenciji;
 - provedbu postupka patentne zaštite inovacije od strane Instituta, u kojem slučaju predlaže i: podnošenje patentne prijave samo za Republiku Hrvatsku, podnošenje patentne prijave za Republiku Hrvatsku uz obvezu podnošenja prijave u skladu sa Ugovorom o suradnji na području patenta (PCT) prije isteka 10 mjeseci od datuma prvenstva, izravno podnošenje međunarodne patentne prijave prema PCT ili osiguravanje zaštite inovacije u inozemstvu na drugi način;
 - neki drugi način pravne zaštite inovacije ili
 - drugo primjereno postupanje s inovacijom.

Članak 13.

U slučaju kada Institut sam provodi postupak patentne zaštite inovacije Povjerenstvo je dužno brinuti o poštivanju svih rokova u patentnom postupku u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Povjerenstvo će sukladno odredbama Zakona o patentu, Ugovoru o suradnji na području patenta i inozemnim pozitivnim propisima pravovremeno predlagati ravnatelju donošenje odluka potrebnih za priznanje patenta.

Tijekom međunarodne faze postupka Povjerenstvo će predložiti pred kojim nacionalnim/regionalnim uredima će ući u nacionalnu/regionalnu fazu postupka za priznanje patenta.

U slučaju da Institut u postupku zaštite inovacije angažira patentnog zastupnika, patentni zastupnik je dužan brinuti o poštivanju rokova i pravovremeno upozoriti Povjerenstvo o potrebi donošenja odluka potrebnih za priznanje patenta.

3. Donošenje Odluke o inovaciji

Članak 14.

Odluku o inovaciji donosi ravnatelj na temelju prijedloga Povjerenstva.

U odluci treba biti naveden način na koji će se postupiti s inovacijom.

Ravnatelj će donijeti odluku o inovaciji u roku od 15 dana od dana zaprimanja prijedloga Povjerenstva.

Članak 15.

U slučaju donošenja odluke o odricanju Instituta od prava na inovaciju autor inovacije može inovacijom slobodno raspolagati te pokrenuti postupak patentne zaštite inovacije u svoje ime i za svoj račun.

Ako nakon isteka roka od šest mjeseci od dana predaje obavijesti o inovaciji autor ne dobije odluku ravnatelja smatra se da se Institut odriče prava na inovaciju, o čemu će na traženje autora izdati i pismenu potvrdu.

4. Patentni zastupnik

Članak 16.

U slučaju kada inovacija predstavlja patentibilni izum Institut može opunomoćiti patentnog zastupnika za provođenje postupka patentne zaštite sukladno pozitivnim propisima u ime i za račun Instituta.

Patentni zastupnik može biti uključen u pretraživanje baza podataka s ciljem utvrđivanja relevantnog „stanja tehnike“, u pisanje patentne prijave i pripremu prateće dokumentacije koja se odnosi na pravnu zaštitu inovacije.

Patentni zastupnik na temelju punomoći zastupa Institut pred Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo i pred međunarodnim patentnim uredima.

U slučaju kada Institut sam provodi postupak patentne zaštite inovacije patentnog zastupnika za pojedinu inovaciju predlaže Povjerenstvo, sa spiska patentnih zastupnika registriranih pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, pri čemu se nastoji odabrati najpogodniji stručnjak za područje na koje se inovacija odnosi.

III. PODNOŠENJE PATENTNE PRIJAVE

Članak 17.

U slučaju kada Institut sam provodi postupak patentne zaštite inovacije Povjerenstvo će kontaktirati autora inovacije i zatražiti da u roku od 30 dana dostavi tekst patentne prijave.

U slučaju da je autoru inovacije za sastavljanje patentne prijave i opisa inovacije te sastavljanje patentnih zahtjeva potrebna profesionalna pomoć, o tome će odmah izvijestiti Povjerenstvo koje će predložiti ravnatelju angažiranje patentnog zastupnika u skladu sa člankom 16. Pravilnika.

Autori inovacije navode se kao izumitelji u prijavi patenta.

Nakon sastavljanja patentne prijave Institut će pred nadležnim tijelom pokrenuti postupak za priznanje prava na patent.

IV. RASPODJELA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Članak 18.

Intelektualno vlasništvo koje nastane tijekom realizacije znanstvenoistraživačkih projekata financiranih od strane resornog ministarstva u potpunosti pripada Institutu, ukoliko odgovarajućim ugovorom nije drugačije određeno.

Intelektualno vlasništvo koje nastane kao rezultat znanstvenih istraživanja koja su financirana putem drugih domaćih i/ili inozemnih agencija u potpunosti pripada Institutu, ukoliko odgovarajućim ugovorom nije drugačije određeno.

Intelektualno vlasništvo koje nastane kao rezultat znanstvenog istraživanja koje se obavlja u suradnji s drugim domaćim i/ili inozemnim znanstvenim institucijama raspodjeljuje se sukladno udjelu određenom ugovorom o suradnji.

Članak 19.

Intelektualno vlasništvo koje nastane kao rezultat izvršenja ugovora sklopljenih s gospodarskim subjektima raspodjeljuje se razmjerno udjelu određenom odgovarajućim ugovorom, uz uvažavanje sljedećih smjernica:

- kada financijski doprinos druge ugovorne strane iznosi manje od 20% ukupnih troškova, Institut će zadržati pravo na intelektualno vlasništvo;
- kada druga ugovorna strana traži podjelu prava intelektualnog vlasništva s Institutom, ta podjela treba biti proporcionalna udjelu u financiranju te ugovorne strane, Instituta i drugih mogućih vanjskih partnera. Prilikom određivanja udjela Instituta treba uzeti u obzir direktne i indirektne troškove;
- kada druga ugovorna strana traži sva prava na intelektualno vlasništvo, na to se može pristati ako ta strana financira dato istraživanje u udjelu većem od 80%. U takvim slučajevima prilikom pregovaranja Institut treba voditi računa o zaštiti prava svojih radnika na korištenje takvim intelektualnim vlasništvom u znanstvene svrhe;
- kada god je moguće, Institut će nastojati osigurati pravo na publikaciju istraživanja;
- svi dogovori oko raspodjele intelektualnog vlasništva s vanjskim financijskim partnerima ili agencijama moraju se odnositi na specifični projekt odnosno istraživanje. Intelektualno vlasništvo koje svaka strana donosi u projekt i koje nije dio ugovora mora biti jasno određeno i isključeno iz intelektualnog vlasništva koje se odnosi na projekt. Također, intelektualno vlasništvo do kojeg radnici Instituta dođu slučajno, a koje nije dio cilja kojem je određen projekt odnosno istraživanje posvećeno treba biti isključeno iz ugovora. Ovo isključenje odnosi se i na razdoblje nakon završenog rada na tom projektu odnosno istraživanju;
- u ugovorima u kojima se raspodjeljuje pravo intelektualnog vlasništva treba posebno naglasiti da u prijavi patenta za inovaciju koja nastane kao rezultat istraživanja financiranog od strane vanjskih partnera trebaju biti navedeni kao izumitelji svi koji su bitno pridonijeli nastanku inovacije;

- u svim ugovorima treba istaknuti da će se u slučaju da se opseg projekta odnosno istraživanja značajno promijeni u odnosu na izvorni plan ili etape, ugovor izmijeniti.

U slučaju kada vanjski suradnik ili gostujući stipendist radi i u drugoj instituciji, može se sklopiti trostrani ugovor s klauzulom kojom će se Institut obvezati da neće potraživati prava na intelektualno vlasništvo koje nastane radom te osobe na drugoj instituciji a da ta druga institucija neće potraživati prava na intelektualno vlasništvo koje nastane radom suradnika odnosno stipendista na Institutu.

V. KOMERCIJALNO ISKORIŠTAVANJE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Članak 20.

Institut pokreće i provodi sve potrebne aktivnosti u svrhu komercijalnog iskorištavanja intelektualnog vlasništva na jedan od sljedećih načina:

- putem komercijalizacije usluga zasnovanih na intelektualnom vlasništvu;
- putem prodaje intelektualnog vlasništva;
- ustupanjem prava korištenja intelektualnog vlasništva putem licencije trećim subjektima;
- osnivanjem društava čija je primarna svrha komercijalizacija intelektualnog vlasništva.

Pravo prvenstva u iskorištavanju intelektualnog vlasništva Instituta ima spin-off tvrtka u djelomičnom ili potpunom vlasništvu Instituta za fiziku.

VI. PODJELA PRIHODA OD KOMERCIJALIZACIJE

Članak 21.

Kada dođe do komercijalizacije inovacije po bilo kojoj osnovi, prihod Instituta umanjen za troškove Instituta nastale u postupku komercijalizacije dijeli se između autora inovacije i Instituta u omjeru 50:50.

Ako je u ostvarivanju inovacije sudjelovalo više osoba, prihod se među njima dijeli sukladno postotku udjela autorstva u inovaciji.

U slučaju kada su usluga odnosno proizvod zasnovani i na drugim inovacijama, autoru pripada dio gore spomenutog udjela u postotku kojim njegova inovacija sudjeluje u usluzi odnosno proizvodu.

Međusobna prava i obveze u slučaju komercijalizacije inovacije po bilo kojoj osnovi uredit će se posebnim ugovorom koji će između sebe sklopiti Institut, autor inovacije i sve ostale osobe koje sudjeluju u postupku komercijalizacije.

Članak 22.

Prihod koji temeljem članka 21. stavka 1. ovoga Pravilnika pripada Institutu raspoređuje se kako slijedi:

- 80% prihoda u Fond za inovacije,
- 20% prihoda u laboratorij autora inovacije.

VII. FOND INOVACIJE

Članak 23.

Institut raspoređuje u Fond za inovacije (u daljnjem tekstu: Fond) dio sredstava ostvarenih komercijalizacijom intelektualnog vlasništva Instituta propisan člankom 22. ovoga Pravilnika, a po potrebi i sredstva iz drugih izvora financiranja.

O visini sredstava koja se iz drugih izvora financiranja izdvajaju u Fond odluku donosi Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja.

Sredstvima Fonda upravlja ravnatelj.

Članak 24.

Sredstva Fonda namijenjena su za:

- poticanje inovativne djelatnosti na Institutu;
- troškove provođenja patentnog postupka;
- troškove patentnog zastupnika;
- troškove održavanja patenata koji su vlasništvo Instituta;
- troškove potrebne za drugi odgovarajući oblik pravne zaštite inovacije;
- druge opravdane troškove učinjene u svrhu komercijalizacije inovacije.

VIII. ČUVANJE TAJNOSTI

Članak 25.

Podaci o inovaciji su poslovna tajna.

Nije dopušteno javno iznositi podatak o karakteru i namjeni inovacije.

Autor inovacije držat će u tajnosti sve podatke vezane za inovaciju do trenutka njene pravne zaštite, u slučaju patentne zaštite do trenutka podnošenja prijave patenta, odnosno sve dok podaci o inovaciji ne budu učinjeni dostupnim javnosti, i to na drugi način nego povredom obveze na čuvanje tajnosti iz ovog Pravilnika ili kakvom drugom bespravnom radnjom radnika Instituta ili treće strane kojoj su podaci o inovaciji otkriveni suprotno odredbama ovog Pravilnika.

Članovi Povjerenstva obvezni su odmah po zaprimanju obavijesti o inovaciji potpisati izjavu o čuvanju tajnosti.

IX. VOĐENJE EVIDENCIJE INTELEKTUAKNOG VLASNIŠTVA

Članak 26.

Povjerenstvo vodi evidenciju o intelektualnom vlasništvu instituta.

Evidencija za svaku inovaciju treba sadržavati sljedeće:

- evidencijski list inovacije;
- obavijest o inovaciji i popunjen obrazac s podacima o inovaciji;
- sve eventualne priloge dostavljene uz obrazac s podacima o inovaciji;

- izjavu o čuvanju tajnosti potpisanu od strane autora inovacije, članova Povjerenstva kao i ostalih sudionika upoznatih sa podacima o inovaciji koji predstavljaju poslovnu tajnu;
- prijedlog Povjerenstva;
- odluku ravnatelja o inovaciji;
- patentne prijave, punomoć izdanu patentnom zastupniku i svu daljnju dokumentaciju patentnog postupka u zemlji i inozemstvu;
- ugovore sklopljene između Instituta i autora inovacije;
- ostalu relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na inovaciju.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Ravnatelj će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika imenovati Povjerenstvo za intelektualno vlasništvo.

Članak 28.

Ravnatelj je dužan jedanput godišnje izvjestiti Upravno i Znanstveno vijeće o intelektualnom vlasništvu Instituta i rezultatima njegove komercijalizacije.

Članak 29.

Ovaj Pravilnik primjenjuje se na intelektualno vlasništvo prijavljeno Institutu nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika.
Sva prava stečena prije stupanja na snagu ovog Pravilnika ostaju neizmijenjena.

Članak 30.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu, nakon pribavljene suglasnosti Upravnog vijeća, osmog dana od objave na oglasnoj ploči Instituta.

Ur.br.: 375/1-10.
Zagreb, 07.12.2010.

Ravnatelj
Instituta za fiziku

P. Pervan
Dr. sc. Petar Pervan

Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči Instituta 08.12.2010. godine te da je stupio na snagu 16.12.2010. godine.